

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE	3
TEXTUL LITERAR	4
TEXTUL NONLITERAR	9
EXPLORAREA TEXTULUI	
Esop, Băiatul care a strigat „lupul”	15
Grigore Alexandrescu, Ursul și vulpea	19
Jacob North, Ucenicii gheții	21
J.J. & Chris Grabenstein, Poveștile sconcsului Stinky. Băiatul care a strigat „chiloți!”	26
Johanna Spyri, Heidi	30
I love you, my Marie. Scrisorile lui Barbu Știrbey către Regina Maria	34
Torben Kuhlmann, Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună	40
Șerban Foartă, Mică menajerie	44
Torben Kuhlmann, Edison. Misterul comorii dispărute	47
Martyn Rady, Habsburgii. Ambiția de a stăpâni lumea	51
Ai ajuns la final!	55
BIBLIOGRAFIE	58
REZOLVĂRI	59

TEXTUL NONLITERAR

Definire

Textul informativ sau nonliterar prezintă aspecte ale vieții de zi cu zi sau informații din diferite domenii de activitate.

Aceste texte cuprind, de obicei, informații exacte (adevăruri științifice).

Textul nonliterar se raportează la aspecte din realitate.

Textul nonliterar este scris cu scopul de a informa, de a convinge sau de a amuza cititorul.

Din categoria textelor nonliterare, fac parte textele de informare și cele funcționale: afișul, invitația, rețeta, instrucțiunile de diverse tipuri, articolul de dicționar etc.

Textul de opinie

Textul de opinie cuprinde formulări care exprimă un punct de vedere.

Cum susțin o idee?

Pot folosi cuvinte/formulări diverse pentru a-mi exprima opinia:

Cred că.....

Consider că.....

Mărturisesc că.....

Sunt de părere că.....

În același timp,

Totodată,

De asemenea,

În egală măsură,

Deopotrivă,

Voi susține argumentele cu situații concrete, introduse prin formulări ca:

În primul rând,

În al doilea rând,

Voi încheia prin formule de tipul:

În concluzie,

Așadar,

Atentie!

Exprimarea acordului sau a dezacordului cu privire la o situație dată se face prezentând clar argumentele care susțin sau care neagă acea părere.

Este important să respectăm diversitatea opiniilor, atâta vreme cât ele sunt susținute cu claritate și în mod corect, fiind o dovadă de respect să îi ascultăm pe ceilalți.

Alte structuri argumentative:

*a crede, a considera, a presupune etc.
 probabil, posibil, desigur, fără îndoială, cu siguranță etc.
 deoarece; din această pricină; ținând cont de acest fapt; din cauză că; cu toate că; cu toate acestea; în ciuda faptului că...; în orice caz; încât; ca... să, așadar etc.
 în mod contrar; din contră; totuși;
 cum cred unii, putem spune că...;
 așa cum se zice...
 având drept scop...; pentru acesta...; având în vedere...
 pe de o parte, ... pe de altă parte;
 în primă instanță..., apoi...
 atât X..., cât și Y...
 asemenea lui X, și Y...*

Când infirmăm/respingem un punct de vedere, putem folosi structuri ca:

*Din cele observate până acum, nu pot decât să spun...
 E greu de acceptat că...
 E dificil să admitem că...*

Diverse structuri care marchează concluzia:

*în sfârșit...;
 în cele din urmă;
 în consecință;
 conchizând...;
 pentru a trage o concluzie...;
 ca urmare a acestui fapt...;
 pe scurt...;
 prin urmare,...*

Textul științific

Textul științific conține informații precise, bazate pe raționamente logice.

Textul științific utilizează termeni tehnici, de specialitate, conform domeniului vizat.

Textul științific are rolul de a informa și de a explica.

Explorarea textului

Citește cu atenție textul de mai jos, apoi răspunde, pe rând, la întrebări.

Costumul spațial era bun, testul fusese de mare succes. Șoricelul putea să respire la fel de bine în spațiu, și sub apă. Dar pentru peștișorul din acvariu testul probabil că fusese șocul vieții lui. Următoarea misiune era mult mai complicată.

– Oare cum poate zbura cineva la o asemenea înălțime – să decoleze de pe Pământ și să zboare până la Lună? Cu balonul? Cu avionul? Zile la rând, întrebarea aceasta nu-i dădu pace. Poate că ar funcționa cu o praștie mare? Sau cu un fel de catapultă? Mai făcu o schiță.

– Am nevoie de un recipient solid de metal. Și de multe benzi de cauciuc... sau așa ceva. Își dădu seama că era mai simplu decât crezuse. Tot ce trebuia să facă era să adapteze un ceas deșteptător și să facă rost de o pereche de dresuri. Cât ai bate din palme își ocupă locul în interiorul noii sale capsule spațiale, pregătit pentru primul test de zbor. Cu o smucitură rapidă, șoricelul trase dispozitivul de start. Boing! Dresurile elastice se întinseră la maximum și îl catapultară pe pilot și capsula sa spațială în înaltul cerului. Viteza era amețitoare. Accelerația îl înfundă cu totul, în scaun, pe șoricel.

– Zbooorrr! țipă el, deși nu avea nici cea mai mică idee în care parte era susul și în care josul. Capsula spațială formă un semicerc larg pe deasupra coșurilor de pe acoperișuri. Dar, inevitabil, această începu să piardă din forța dinamică.

– Oh, nu... M-am oprit din zbor? Cad la pământ! strigă șoricelul exasperat. Cu un ultim efort, se aplecă în față și trase de o sfoară. Se auzi un vâjâit asurzitor și o pânză de culoare albă se deschise brusc în partea din spate a ceasului deșteptător, făcând plonjarea ceva mai lină.

Torben Kuhlmann, *Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună*, traducere de Lili Dănilescu

catapultă = dispozitiv pentru lansarea unei aeronave care, la decolare, trebuie să atingă o viteză mare pe un spațiu redus.

smucitură = mișcare repezită, bruscă.

semicerc = figură geometrică formată dintr-o jumătate de cerc.

Alege răspunsul corect!

1 Textul *Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună* de Torben Kuhlmann este:

- a. literar.
 b. nonliterar.

2 Precizează o trăsătură a șoricelului, valorificând textul dat.

 O trăsătură a șoricelului este

.....

4 Asociază semnificația cuvintelor din coloana A cu a celor din coloana B.

coloana A

vâjâit
brusc
lină

coloana B

șuierat
subit
tăcere
neînțeles
lentă

4 Completează următoarea secvență cu informații din textul dat.

„– Oh, nu... M-am oprit din [redacted] ? Cad la [redacted] ! strigă șoricelul [redacted] . Cu un ultim [redacted] , se aplecă în față și trase de o [redacted] .”

5 Desparte în silabe cuvintele de mai jos, indicând numărul de litere și numărul de sunete.

Cuvânt	Desparte în silabe!	Număr de litere	Număr de sunete
acvariu		
misiune		
praștie		
recipient		
cauciuc		
ceas		

6 Precizează o asemănare între textul *Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună* de Torben Kuhlmann și un alt text citit de tine ca lectură suplimentară sau studiat la clasă.

 O asemănare între textul *Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună* și textul este:

.....

.....

7 Imaginează-ți că ești șoricelul din textul dat. Scrie, în minimum 20 de cuvinte, o posibilă continuare a textului.

.....

.....

8 Crezi că este important să fim curioși pentru a descoperi lumea în care trăim? Motivează-ți răspunsul, în minimum 20 de cuvinte, valorificând textul dat.

.....

.....

.....

9 Ce crezi că simte șoricelul când decolează? Justifică-ți, în minimum 30 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând secvența următoare:

„Cât ai bate din palme își ocupă locul în interiorul noii sale capsule spațiale, pregătit pentru primul test de zbor. Cu o smucitură rapidă, șoricelul trase dispozitivul de start. Boing! Dresurile elastice se întinseră la maxim și îl catapultară pe pilot și capsula sa spațială în înaltul cerului. Viteza era amețitoare. Accelerația îl înfundă cu totul, în scaun, pe șoricel.

– Zbooorrr! țipă el, deși nu avea nici cea mai mică idee în care parte era susul și în care josul. Capsula spațială formă un semicerc larg pe deasupra coșurilor de pe acoperișuri. Dar, inevitabil, aceasta începu să piardă din forța dinamică.”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10 Scrie o invitație șoricelului din textul *Armstrong. Călătoria fantastică a unui șoricel pe Lună* de Torben Kuhlmann, în care să îl rogi să te ajute să construiești o navetă spațială de jucărie.

AI AJUNS LA FINAL!

Relaxează-te, colorând primul personaj de mai jos în culorile pe care îți le inspiră călătoria ta în timp!

Imaginează-ți că te adresezi celui mai bun prieten/celeii mai bune prietene și că îi povestești gândurile tale din timpul aventurilor experimentate în acest caiet.

Succes!

Dragă

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Relaxează-te cu părinții, bunicii și frații tăi!

Plasează România, cu ajutorul lor, pe harta de mai jos!

Scrive apoi câteva obiective turistice din România și din alte locuri din lume!

Trece-le separat pe cele în care ai ajuns și tu, în excursiile organizate de școală sau cu părinții!

.....

.....

.....

.....

.....

